

PANK-hyväksyntä arvioinnit

PANK menetelmäpäivä 2025-01-23

Katriina Tallbacka, Inspecta Sertifiointi Oy

kiwa

Sisältö

- PANK-hyväksyntä lyhyesti
- Ajankohtaisia asioita
- PANK-hyväksytyt testausorganisaatiot
- Havaintoja 2023-2024 arvioinneilta

PANK-hyväksyntä lyhyesti 1/2

- **PANK-hyväksyntä** on päällystealan laboratorioden hyväksyntämenettely alkaen 1996, soveltamisalaa on laajennettu kiviainesalalle ja autolla tehtäviin päällysteen laatumittauksiin 2008 ja geotutkimuslaboratorioille 2024
- **PANK-hyväksyntä on vapaaehtoinen alalle räätälöity arviointi- ja hyväksyntämenettely osoittamaan testausorganisaation pätevyys tehdä standardien, PANK-menetelminen tai muiden yleisesti saatavilla olevien ja tunnettujen menetelmien mukaista testausta tai mittausta.**
- PANK ry:n Laboratoriotoimikunta vastaa ohjeista **TR10:2020 PANK-hyväksyntä + Liite 1** , vaatimukset perustuvat standardiin EN 17025 Yleiset vaatimukset testaus ja kalibrointilaboratoriolle
- Inspecta Sertifiointi Oy toimii sertifioijana – käsittelee hakemukset, myöntää sertifikaatit ja tekee arvioinnit

PANK-hyväksyntä lyhyesti 2/2

- **PANK-hyväksynnässä sertifioidaan testausorganisaation laadunvarmistusjärjestelmä – organisaatio itse ylläpitää listausta PANK-hyväksyttynä tehtävistä menetelmistä**
- PANK-arviointeja tehdään 1/vuosi, jos toimipisteitä on useita, noudatetaan 3 vuoden arviointikiertoa. Arvioinnista laaditaan raportti, jos havaitaan poikkeamia, edellytetään korjaavia toimenpiteitä.
- Arviointi tehdään organisaation omaa laadunvarmistusohjeistusta vasten ja toimintaa todennetaan PANK-hyväksyttynä tehtävien menetelmien osalta.

Ajankohtaisia asioita

- PANK-hyväksynnän ohjeiden TR10 ja Liite 1 päivitystyö on käynnissä.
- **Merkittävimmät tulossa olevat muutokset:**
 - Soveltamisala → laajennus geoteknisiin menetelmiin
 - Työturvallisuus → Työturvallisuutta koskevan lainsäädännön edellyttämien vaatimusten todentaminen
 - Muita pieniä korjauksia ja täsmennyksiä
- Ohjeiden vahvistamisen jälkeen, ohjeiden käyttö voidaan aloittaa
- PANK-hyväksynnän sertifikaatit päivitetään, kun arvioinnilla on todettu vaatimusten täyttyvän, siirtymäaika 1 vuosi.

PANK-hyväksytyt testausorganisaatiot

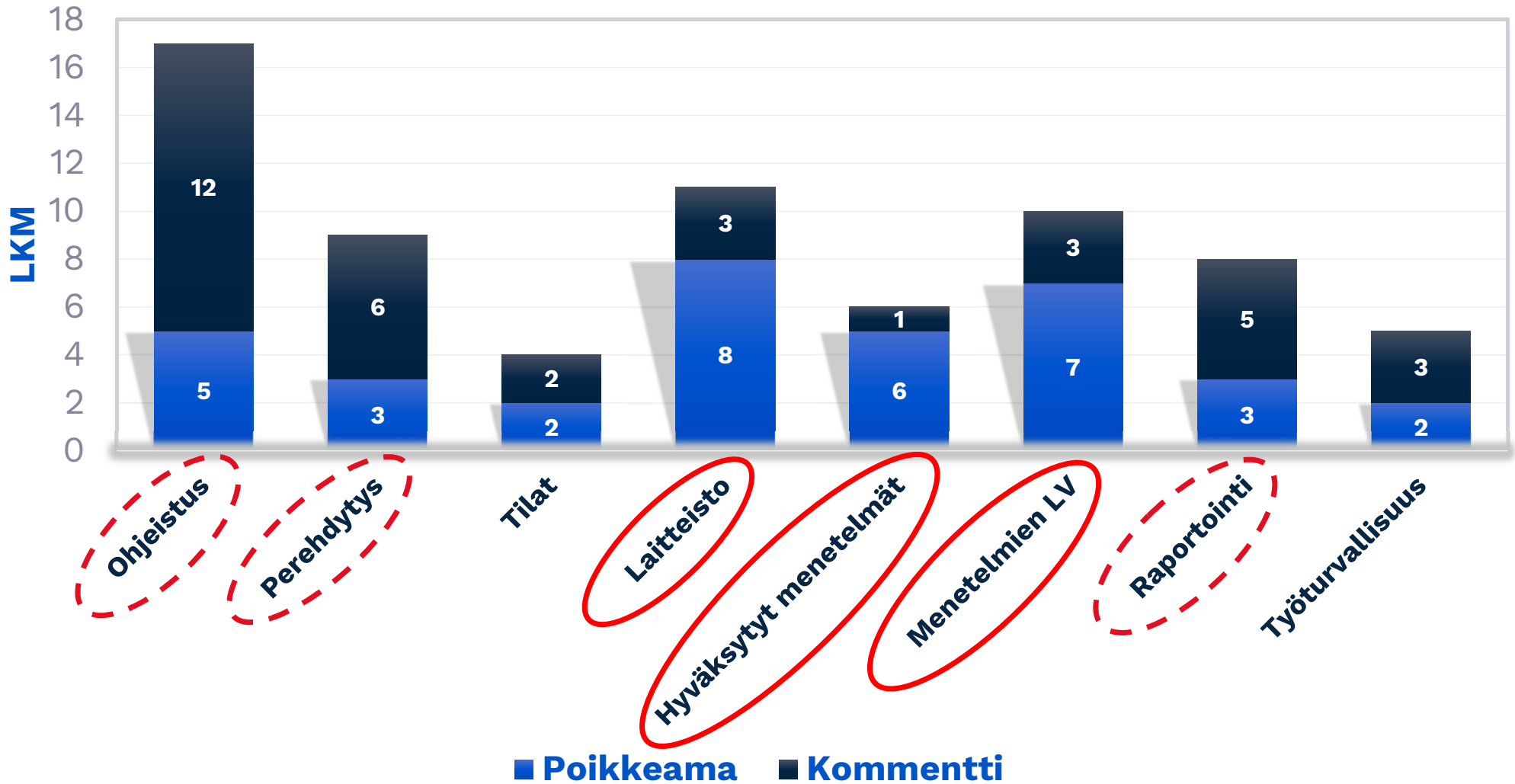
tilanne 2025-01-23

- Aalto-yliopisto
- Asfalttikallio Oy
- Cetovoi
- Eurofins Environment Testing Finland Oy
- Infra-Lab Oy
- Insinööritoimisto Geocom Oy
- JLab Oy
- Karvian Kivi ja Korjaus Oy
- Kivi-Labra Oy
- Maavakio Oy
- Mitta Oy, Kuopio
- Mitta Oy, Oulu
- Mitta Oy, Pori
- Mitta Oy, Vantaa
- NeVia Oy
- Porin kaupunki Maatutkimuslaboratorio
- Ramboll Finland Oy
- Ramboll Finland Oy, Luopioinen
- RC-Infra Oy
- STARA, Helsingin kaup. rak.palveluliikelaitos
- Suomen GPS-Mittaus Oy
- Tampereen yliopisto, Tutkimuskeskus Terra
- Taratest Oy
- West Coast Road Masters Oy

Havainnot arvioinneilta 2023-2024

- Arviointikäyntejä yhteensä 61, joista 13:ssa on havaittu **lieviä poikkeamia**.
- Raportteihin on kirjattu lukuisia **kommentteja**. Kommentit voivat olla opastavia, informatiivisia tai asioita, jotka edellyttävät toimenpiteitä tai seurantaa. Kommentoitujen asioiden tilanne käydään läpi aina seuraavassa arvioinnissa.
- **Positiivisia havainnot** on myös kirjattu. Esimerkkejä: Selkeä informatiivinen raportti, testauksen hyvä jäljitettävyyys, työergonomia ja toiminnallisuutta parannettu, työturvallisuutta parannettu merkittävästi, järjestys ja siisteys huippu tasoa
- Arvioijat: Janne Hautala, Erika Holmberg, Aki Hytönen, Ville Virsu, Jarmo Saunajoki, Petri Silvola ja Katriina Tallbacka Inspecta Sertifiointi Oy:stä sekä Erkka Lumme Ramboll Finland Oy:stä

Poikkeamat ja kommentit 2023-2024

Esimerkkejä poikkeamista 1/3

Ohjeistus

- Laatu käsikirja ei ole ajan tasalla
- Toiminta ei vastaa ohjeistusta
- Ohjeiden versioinnissa puutteita
- Organisaatio ja henkilöstön vastuut päivittämättä
- Toimipisteluettelo ei ole ajan tasalla
- Näytteen esikäsittely ei ole esitetty työohjeessa

Perehdytys ja pätevyiden toteaminen

- Perehdytystä ja pätevyiden toteamista ei ole dokumentoitu tai on puutteellista
- Henkilöstön ammattitaidon ylläpito puutteellista (muutoksia vaatimusasiakirjoissa)
- Puhelinperehdytys uuteen laitteeseen ja menetelmään

Esimerkkejä poikkeamista 2/3

Laitteisto

- Kalibrointi-/tarkastussuunnitelma puuttuu tai on puutteellinen
- Laiterekisteri ei ole ajan tasalla, käytöstä poistettuja laitteita mukana
- Lämpökaapin tarkistus tekemättä, vaikka on selkeä toimintaohje
- Välppien tarkistusmittausta ei ole tehty suunnitelman mukaisesti
- Kalibrointien kirjaukset puutteellisia

Menetelmien laadunvarmistus

- Laadunvarmistussuunnitelma puuttuu tai on puutteellinen
- Laadunvarmistussuunnitelmaa ei ole noudatettu
- Vertailukokeita ei ole tehty lainkaan
- Vertailukokeen hyväksyntäkriteeriksi on kaikille menetelmille sama %-luku
- Vertailukokeiden tulosten hyväksyttävyyttä ei ole arvioitu
- Laadunvarmistusohjeen mukainen vuosittainen referenssiajo on tekemättä

Esimerkkejä poikkeamista 3/3

Raportointi

- Viittaus sovellettavaan standardiin tai vaatimusasiakirjaan puuttuu
- Maininta PANK-hyväksynnästä puuttuu
- Näytteen yksilöivä tunnus puuttuu testausselostesta
- Testausselosteen arkistointi ei ole systemaattista

PANK-hyväksyttynä tehtävien menetelmien luettelo

- PANK-hyväksyttynä tehtävien menetelmien luettelosta puuttuu menetelmä, joka testausselosteen mukaan tehdään PANK-hyväksyttynä
- Hyväksyttyä menetelmää ei ole validoitu

PANK-hyväksynnän laajuus - Uuden menetelmän validointi

- PANK-hyväksyntä on laadunvarmistusjärjestelmän sertifiointimenettely
- Laboratorio ylläpitää itse listaa menetelmistä, joita se tekee PANK-hyväksyttynä. Listalla voi olla vain menetelmät, jotka täyttää PANK-hyväksynnän vaatimukset
- Uutta menetelmää käyttöön otettaessa tulee varmistaa, että PANK-hyväksynnän vaatimukset täyttyvät ja varmistettava tulosten vertailukelpoisuus luotettavan testausorganisaation välillä.

Testausmenetelmä
Työohjeet

Soveltuvat tilat
Laitteet ja välineet

Osaava henkilökunta

Laadunvarmistus

Jäljitettävyys ja
Raportointi

PANK-
hyväksytty
menetelmä

Kiitos

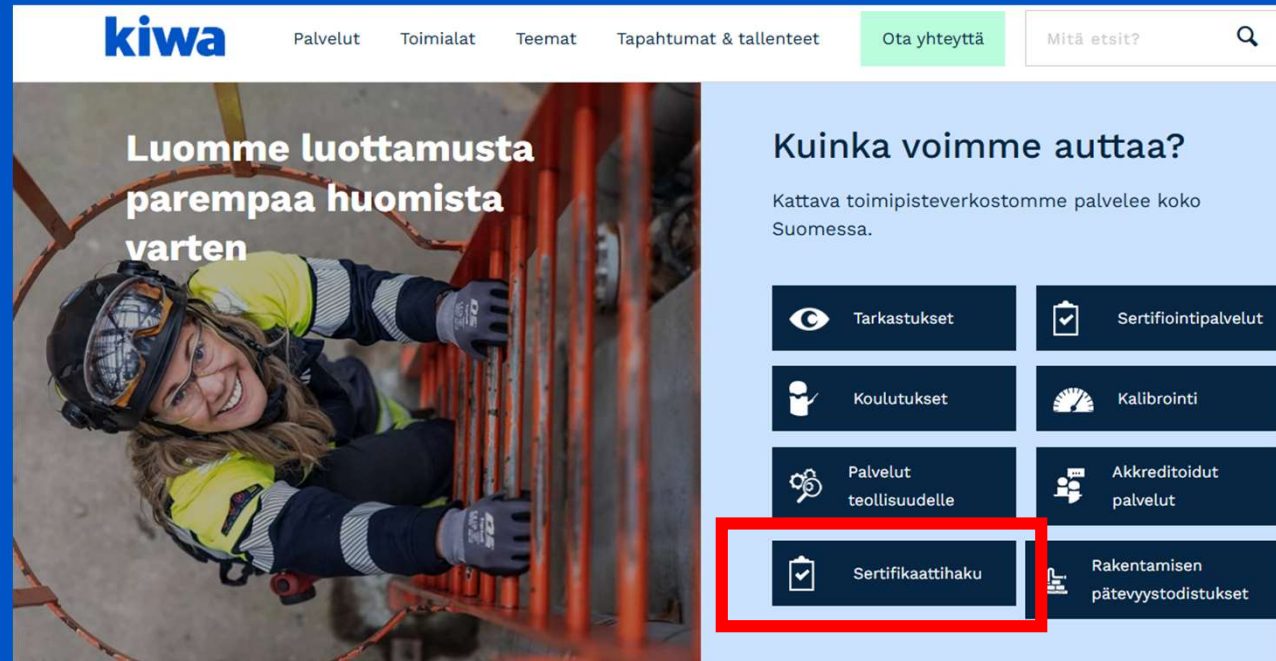
Katriina Tallbacka

Inspecta Sertifiointi Oy

Tuoteryhmäpäällikkö, tuotesertifiointi

Puhelin: 040 761 4542

katriina.tallbacka@kiwa.com

<https://www.kiwa.com/fi/fi/>

kiwa